

De Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling

Door in 2015 de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling, en de daaraan gepaarde 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), goed te keuren, bevestigde de internationale gemeenschap zijn engagement ten aanzien van duurzame ontwikkeling. 193 lidstaten hebben zich er toe verbonden om, in een geest van partnerschap en vrede, te werken aan een duurzame en inclusieve economische groei, sociale inclusie en milieubescherming.

De Agenda 2030 is universeel, hervormend en op rechten gebaseerd. Het is een ambitieus actieplan voor staten, het VN-systeem en alle andere actoren. De Agenda is tot op heden de meest uitgebreide blauwdruk om extreme armoede te elimineren, ongelijkheid te verminderen, en onze planeet te beschermen. De Agenda gaat verder dan enkel retoriek door een concreet actieplan voor te leggen voor de mens, de planeet en de welvaart. Het moedigt ons aan om forse en hervormende stappen te zetten die noodzakelijk zijn om de wereld op een duurzaam en veerkrachtig pad te krijgen.

Hoe zijn we tot de Agenda gekomen?

Vanaf de VN-conferentie inzake het menselijke leefmilieu in 1972 tot de VN-top over duurzame ontwikkeling in 2015, heeft de VN steeds het voortouw genomen bij internationale inspanningen om het milieu te beschermen. De Agenda 2030 is het hoogtepunt van meer dan vier decennia van multilaterale dialogen en debatten over ecologische, economische en sociale uitdagingen voor de internationale gemeenschap. De verantwoordelijkheid voor de implementatie van de Agenda ligt voornamelijk bij de nationale overheden, aangezien de Agenda het gevolg is van uitgebreide onderhandelingen tussen de lidstaten.

Basisbeginselen waar de Agenda op steunt

De Agenda 2030 belichaamt de volgende basisbeginselen:

Universaliteit

De Agenda 2030 heeft een universeel bereik en verplicht alle landen, ongeacht niveau van inkomen

en ontwikkelingsstatus, bij te dragen aan een uitgebreide inspanning om duurzame ontwikkeling te bekomen. De Agenda is toepasbaar in alle landen, omstandigheden en te allen tijde.

Niemand achterlaten

De Agenda 2030 tracht alle mensen ten goede te komen en neemt zich voor niemand achter te laten. Alle mensen die in nood of armoede leven, ongeacht waar ze zich bevinden, worden bereikt door aan hun specifieke uitdagingen en kwetsbaarheden tegemoet te komen. Dit genereert een ongeëvenaarde vraag naar lokale en opgesplitste gegevens om de resultaten te analyseren en de vooruitgang te monitoren.

Verbondenheid en ondeelbaarheid

De Agenda 2030 steunt op de verbonden en ondeelbare aard van de 17 SDG's. Het is cruciaal dat alle entiteiten die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van de SDG's ze in hun geheel behandelen, in plaats van ze te beschouwen als een menu van individuele doelstellingen waaruit ze kunnen kiezen.

Inclusiviteit

De Agenda 2030 pleit voor de participatie van alle segmenten van de samenleving, ongeacht ras, geslacht, etniciteit en identiteit, om bij te dragen aan de implementatie van de Agenda.

Partnerschappen

De Agenda 2030 roept de verschillende belanghebbenden op om partnerschappen aan te gaan en zo kennis, expertise, technologie en financiële middelen te mobiliseren en te delen, om zo de verwezenlijking van de SDG's in alle landen te ondersteunen.

Dimensies van de Nieuwe Agenda

De Agenda 2030 onderscheidt vijf cruciale dimensies: mensen (people), welvaart (prosperity), planeet (planet), partnerschap (partnership) en vrede (peace), ook wel de 5 P's genoemd. Traditiegetrouw werd duurzame ontwikkeling

bekeken door een driedelige lens van sociale inclusie, economische groei en bescherming van het milieu. De Agenda 2030 verrijkte het concept door er twee cruciale dimensies aan toe te voegen, namelijk partnerschap en vrede. Echte duurzaamheid bevindt zich in de kern van de vijf dimensies.

De vijf dimensies bieden een houvast voor beslissingen rond ontwikkelingsbeleid. Dit betekent dat een beleidskeuze op vlak van ontwikkeling pas duurzaam kan zijn indien deze ten eerste rekening houdt met de sociale, economische en ecologische gevolgen, en ten tweede leidt tot bewuste keuzes omtrent de wisselwerking, synergieën en voordelen die het beleid zouden kunnen voortbrengen. Daarnaast moeten beleidsmakers verzekeren dat elke beleidskeuze ontwikkeld, beheerd en uitgevoerd wordt via de relevante partnerschappen alsook de gepaste implementatiemiddelen in acht neemt.

Op deze manier vertegenwoordigen de Agenda 2030 en de SDG's samen een holistische aanpak om problemen te begrijpen en aan te pakken. Ze helpen ons om de juiste vragen te stellen op het juiste moment.

De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen

In tegenstelling tot wat velen denken omvat de Agenda meer dan enkel de SDG's. Deze laatste vormen geen samenvatting van de Agenda, maar moeten beschouwd worden als focusgebieden die nodig zijn om tot duurzame ontwikkeling te komen. De 17 doelstellingen moeten gezien worden als onmisbare stukjes van een grote en complexe puzzel. Om de Agenda helemaal te begrijpen, moet je de puzzel als een geheel bekijken. Tegelijkertijd is het onmogelijk om de puzzel af te werken zonder de afzonderlijke stukjes. De SDG's zijn de zwaartepunten die ons in staat stellen om het welzijn te verhogen van de volledige planeet en de mensen die erop leven. Omdat de SDG's het resultaat zijn van uitgebreide politieke onderhandelingen en individuele consultaties, zijn ze niet perfect. Ze vertegenwoordigen echter ondanksprekelijk enkele van de meest dringende

en universele behoeften in de wereld van vandaag. De SDG's helpen om de kernwaarden en –principes van de Agenda om te zetten in concrete en meetbare resultaten.

Niet alle doelstellingen hebben hetzelfde aanzien. Sommige doelstellingen hebben van nature een meer overkoepelende of "finale" aard, terwijl andere doelstellingen eerder gezien kunnen worden als "middel" om deze finale doelstellingen te bereiken. Bijvoorbeeld SDG's 6 en 7, die betrekking hebben op water en energie, zijn strikt genomen geen ultieme doelstellingen. We willen geen water en energie om deze elementen te bezitten op zich, maar enkel omdat het middelen zijn om tot onze werkelijke doelen, zoals gezondheid en welzijn, te komen. Toch is het verzekeren van toegang tot schone energie en water zo cruciaal dat we onze aandacht ook op deze focusgebieden moeten leggen. Het bekijken van sommige SDG's als manieren om andere SDG's te verwezenlijken, kan ons helpen om te beseffen dat alle SDG's met elkaar verbonden zijn.

Conclusie

De Agenda 2030 inspireert ons om op een creatieve alsook kritische manier en middels innovatieve benaderingen de wijze waarop we vandaag de uitdagingen aangaande ontwikkeling bekijken, te heroverwegen. Het verdedigen van en sensibiliseren rond de doelstellingen, die uitvoerbaar en haalbaar zijn, is cruciaal om steun te mobiliseren voor de Agenda. Desalniettemin zijn verdediging en sensibilisering onvoldoende om langdurige verandering teweeg te brengen.

Inhoudelijke kennis over de Agenda in de breedte en de diepte zal de sleutel zijn tot de verwezenlijking van de SDG's. Door de Agenda aan te nemen engageerden de VN-lidstaten zich tot een ambitieus actieplan dat een eensgezind optreden van alle segmenten van de samenleving vereist, inclusief burgerbewegingen, ontwikkelingswerkers, de private sector en academici. Elk van ons, in onze persoonlijke capaciteit, moet tevens concrete stappen zetten naar een duurzame manier van leven. We hebben toewijding tot levenslang leren nodig om de hervormende agenda die voor ons ligt vooruit te helpen.

